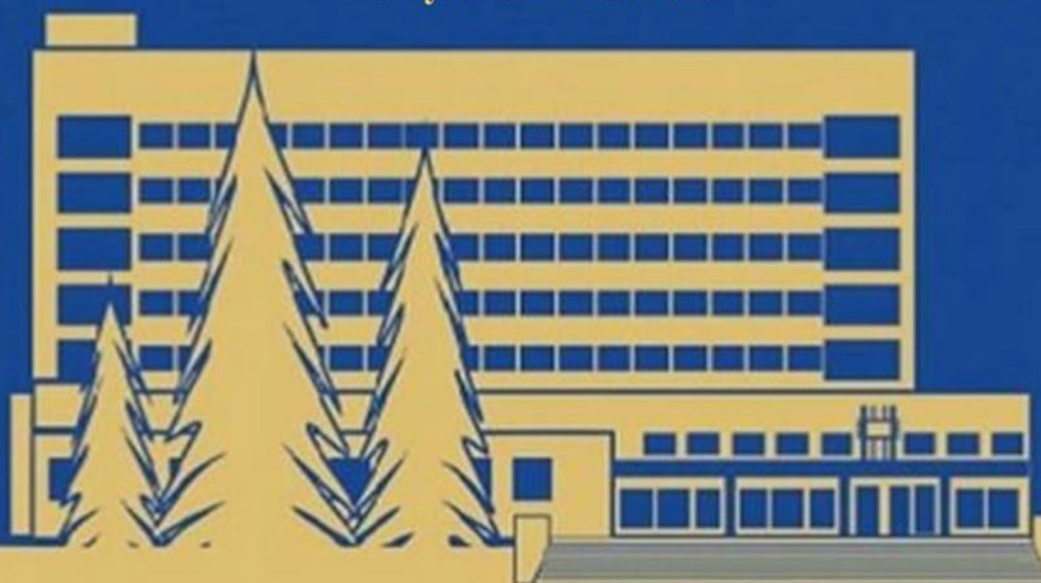

Міністерство освіти і науки України
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Наукова бібліотека

*Сучасна вища школа:
виклики, реалії та перспективи
(II півріччя 2021 року)*

Анотований бібліографічний аналітичний покажчик літератури

УДК 016: 378
С 91

Відповідальний за випуск	Т. Міщан
Укладач, комп'ютерний набір	О. Уразова
Науковий редактор	І. Хаджинов

Сучасна вища школа: виклики, реалії та перспективи (II-е півріччя 2021 року) : анотований бібліографічний аналітичний покажчик літератури (щорічний науково-аналітичний огляд) / Дон. нац. ун-т імені Василя Стуса ; [укладач: О. Уразова ; відп. за вип. Т. Міщан ; наук. ред. І. Хаджинов]. – Вінниця : б. в., 2021. – № 2 (липень-грудень 2021р.). – 27 с.

Мета науково-аналітичного огляду – інформування про публікації з питань історії, сьогодення і перспектив розвитку сучасної вищої освіти та науки, як в Україні, так і за її межами.

В огляді представлені матеріали з наступних питань в галузі освіти та науки : законодавче, організаційне забезпечення, а також розглядаються проблеми розвитку університетської освіти (форми організації навчальної діяльності, методики викладання відповідних дисциплін).

Представлені матеріали публікацій з періодичних видань та Інтернет-ресурсів.

Покажчик розрахований на здобувачів вищої освіти в педагогічній сфері, аспірантів, магістрантів, докторантів, науковців та бібліотекарів.

УДК 016: 378

Наукова бібліотека
ДонНУ імені Василя Стуса 2021

Від укладачів

Ступінь знань, що набуваються у закладах вищої освіти (вишах), необхідний фахівцям вищої кваліфікації в різних галузях економіки, науки і культури. Вища освіта здобувається в закладі вищої освіти внаслідок послідовного, системного та цілеспрямованого навчання.

Цей покажчик презентує матеріали з періодичних видань та Інтернет-ресурсів, присвячені висвітленню основних подій у галузі вищої школи упродовж другої половини 2021 року.

Літературу систематизовано в логічній послідовності за 11 розділами.

В межах розділів матеріали подано в алфавітній послідовності прізвищ авторів, публікацій та назв документів. Для зручності користування та всебічного розкриття змісту було розроблено довідково-пошуковий апарат, який містить: передмову від укладачів, зміст, іменний покажчик. Бібліографічний опис здійснено за чинними в Україні стандартами.

Покажчик призначений для викладачів, студентів, аспірантів, магістрантів, що вивчають курс педагогічних дисциплін, всіх тих, хто цікавиться проблемами розвитку вищої освіти в Україні.

Електронна версія покажчика розміщена на веб-порталі наукової бібліотеки ДонНУ імені Василя Стуса.

Покажчик не претендує на повноту охоплення матеріалу.

Відбір публікацій завершено 27 грудня 2021 року.

Зміст

1.	Нормативно-правова база в галузі вищої освіти.....	5
2.	Загальні питання розвитку галузі освіти.....	9
3.	Історія вищої освіти і науки.....	12
4.	Реформування галузі освіти.....	12
5.	Вступна кампанія - 2021. Умови прийому до ЗВО.....	13
6.	Міжнародна співпраця ЗВО.....	15
7.	Університетські рейтинги і перемоги.....	16
8.	Діяльність університетів України.....	17
9.	Інновації та проекти ЗВО.....	23
10.	Вища освіта під час пандемії COVID-19.....	24
11.	Вища освіта за кордоном.....	25
12.	Іменний покажчик.....	26

Нормативно-правова база в галузі вищої освіти

1. Верховна Рада завжди була та залишається місцем, де сприятимуть розвитку освіти та науки // *Голос України*. – 2021. – 11 лист. (№ 213). – С. 1, 2.

Про урочисту церемонію вручення премій Верховної Ради України молодим ученим за 2019 рік.

2. Відновлення дії угоди з ЄС // *Освіта України*. – 2021. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 4.

Верховна Рада України ухвалила рішення про відновлення дії Угоди між Україною та Європейським Союзом про наукове і технологічне співробітництво. Відповідний законопроект було прийнято на пленарному засіданні ВРУ 15 липня 2021 р.

3. Держзамовлення–2021 // *Освіта України*. – 2021. – 12 лип. (№ 26/27). – С. 2.

Кабінет Міністрів України затвердив обсяги державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних і робітничих кадрів, а також на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів у 2021 році.

4. До уваги дослідників // *Освіта України*. – 2021. – 11 жовт. (№ 38). - С. 2.

Міністерство освіти і науки України оголошує щорічний конкурсний відбір проєктів, фундаментальних та прикладних наукових досліджень, науково-технічних та експериментальних розробок за участю закладів вищої освіти та наукових установ, які належать до сфери управління МОН. Відповідний наказ №1028 від 29 вересня опублікований на сайті Міністерства.

5. Зміни в умовах прийому // *Освіта України*. – 2021. – 4 жовт. (№ 38). – С. 2.

Міністерство освіти і науки пропонує для громадського обговорення проєкт Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 р.

6. Порядок експертизи зміниться // Освіта України. – 2021. – 23 серп.(№ 32/33). – С. 5.

Міністерство освіти і науки України підготувало для громадського обговорення проєкт наказу "Про внесення змін до Порядку проведення експертною комісією виїзної ліцензійної експертизи на рівнях фахової передвищої та вищої освіти", який визначає уніфіковані форми висновків щодо дотримання здобувачем ліцензії (ліцензіатом) Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності на рівні вищої та фахової передвищої освіти з підстав визначених Законами України "Про фахову передвищу освіту" та "Про вищу освіту".

7. Порядок працевлаштування // Освіта України. – 2021. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 2.

Міністерство освіти і науки України пропонує для громадського обговорення проєкт Порядку працевлаштування випускників закладів фахової передвищої освіти, підготовка яких здійснювалася за державним (регіональним) замовленням або за рахунок видатків на оплату послуг з підготовки фахівців у державних та комунальних закладах фахової передвищої та вищої освіти з бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад і в договорах про надання освітніх послуг яким передбачено зобов'язання про відпрацювання.

8. Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня працівників освіти : Указ Президента України від 01 жовтня 2021 р. № 496/2021 // Урядовий кур'єр. – 2021. – 21 жовт. (№ 202). – С. 6.

9. Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності та розвитку наукових парків : Закон України від 07 вересня 2021 р. № 1714-IX // Урядовий кур'єр. – 2021. – 22 жовт. (№ 203). – С. 7.

10. Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми проблемами : постанова Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 765 // Урядовий кур'єр. – 2021. – 28 лип. (№ 144). – С. 11.

11. Про внесення змін до норм харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку : постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 2021 р. № 786 // Урядовий кур'єр. – 2021. – 3 серп. (№ 148). – С. 7.

12. Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання питання розроблення порядку присвоєння кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічним працівникам : Закон України від 07 вересня 2021 р. № 1709-IX // Урядовий кур'єр. – 2021. – 6 жовт. (№ 193). – С. 4.

13. Про внесення змін до деяких постанов Верховної Ради України щодо нагородження відзнаками Верховної Ради України у сфері освіти і науки : постанова Верховної Ради України від 3 листопада 2021 року № 1851-IX // Голос України. – 2021. – 17 лист. (№ 217). – С. 4.

14. Про затвердження переліку найважливіших науково-технічних (експериментальних) розробок за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки в рамках виконання державного замовлення на найважливіші науково-технічні (експериментальні) розробки та науково-технічну продукцію у 2021–2022 роках : розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2021 р. № 950-р // Урядовий кур'єр. – 2021. – 27 серп. (№ 164). – С. 18.

15. Про міжнародний конкурс наукових, науково-технічних розробок та інноваційних проектів "МІСТ ПАТОНА. PATON BRIDGE" : Указ Президента України від 14 жовтня 2021 р. № 540/2021 // Урядовий кур'єр. – 2021. – 19 жовт. (№ 200). – С. 4.

16. Про премію Верховної Ради України молодим ученим за 2020 рік // Голос України. – 2021. – 29 жовт. (№ 204). – С. 4–5.

17. Про призначення у 2021 році іменних стипендій Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук : постанова Верховної Ради України від 14 липня 2021 р. № 1641-IX // Голос України. – 2021. – 21 лип. (№ 135). – С. 4.

18. Про призначення стипендій Кабінету Міністрів України за видатні заслуги у сфері вищої освіти : розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 вересня 2021 р. № 1174-р // Урядовий кур'єр. – 2021. – 6 жовт. (№ 193). – С. 14.

19. Про призначення державних стипендій видатним діячам освіти: Указ Президента України від 27 вересня 2021 року № 493/2021 // Урядовий кур'єр. – 2021. – 30 верес. (№ 189). – С. 4.

20. Про призначення довічних державних стипендій видатним діячам освіти : Указ Президента України від 27 вересня 2021 р. № 491/2021 // Урядовий кур'єр. – 2021. – 29 верес. (№ 188). – С. 15.

21. Про ратифікацію Угоди (у формі обміну нотами) між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про продовження дії Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про співробітництво у сфері науки та технологій : Закон України від 3 червня 2021 р. № 1522-IX // Урядовий кур'єр. – 2021. – 1 лип. (№ 125). – С. 4.

22. Про реорганізацію Донецького державного університету управління : розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2021 р. № 1149-р // Урядовий кур'єр. – 2021. – 19 жовт. (№ 200). – С. 13.

23. Про реорганізацію Київського національного торговельно-економічного університету : розпорядження Кабінету Міністрів України від 6 жовтня 2021 р. № 1298-р // Урядовий кур'єр. – 2021. – 30 жовт. (№ 209). – С. 7.

24. Про склад Ради Фонду Президента України з підтримки освіти, науки та спорту : Указ Президента України від 28 серпня 2021 р. № 451/2021 // Урядовий кур'єр. – 2021. – 31 серп. (№ 166). – С. 19.

25. Стипендіальні конкурси // Освіта України. – 2021. – 6 верес. (№ 34). – С. 4.

Міністерство освіти і науки України пропонує до громадського обговорення проєкт постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 16 серпня 1994 р. № 560 та від 23 серпня 1994 р. № 582".

26. Умови прийому до закладів ФПО // Освіта України. – 2021. – 6 верес. (№ 34). – С. 4.

Міністерство освіти і науки України пропонує до громадського обговорення проєкт Умов прийому на навчання до закладів фахової передвищої освіти у 2022 році.

Загальні питання розвитку галузі освіти

27. Бабак С. Про конкурс на здобуття у 2022 році іменних стипендій Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук / С. Бабак // Голос України. – 2021. – 17 верес. (№ 177). – С. 4–5

28. Енергоефективне оновлення // Освіта України. – 2021. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 5.

Шість українських вишів, серед яких НТУ "Харківський політехнічний інститут", уклали контракти в межах реалізації проєкту "Вища освіта в Україні". Проєкт стосується комплексного енергоефективного оновлення будівель університетів.

29. Житло для вчених // Освіта України. – 2021. – 11 жовт. (№ 39). – С. 2.

30. Збільшення стипендій // Освіта України. – 2021. – 13 верес. (№ 35). – С. 4.

31. Знищення системи спеціальної освіти не можна допустити // Голос України. – 2021. – 3 серп. (№ 144). – С. 1, 2.

32. Квіт, С. Про Європейський простір, акредитацію й академічну добросовісність : інтерв'ю з українським освітнім і громадським діячем, педагогом, літературознавцем, керівником НАЗЯВО Сергієм Квітом / С. Квіт ; Д. Шулікін // Освіта України. – 2021. – 23 серп. (№ 32/33). – С. 6.

33. Корольова, Г. "Феномен освіти" від знаного ректора / Г. Корольова // Освіта України. – 2021. – 18 жовт. (№ 40/41). – С. 6.

Про вихід у світ п'ятитомника праць ректора Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова Віктора Андрущенка "Феномен освіти" (2020–2021 рр.), що став черговим підсумком багатогранної управлінської та наукової діяльності автора.

34. Корольова Г. Цифровізація і освіта / Г. Корольова // Освіта України. – 2021. – 11 жовт. (№ 39). – С. 13.

35. Кушнір Б. Зміни призведуть до зменшення використання української мови / Б. Кушнір // Голос України. – 2021. – 9 лип. (№ 127). – С. 9.

Вчена рада Львівського національного університету імені Івана Франка не підтримала законопроект № 3717 про внесення змін до ст. 48 Закону України "Про вищу освіту", в яких пропонують врегулювати питання освітньої діяльності для іноземних громадян та осіб без громадянства. Документ у разі його ухвалення дозволить навчати закордонних студентів в Україні будь-якою іноземною мовою, включно з російською.

36. Лиховид І. Незалежна наука / І. Лиховид // День. – 2021. – 9–10 лип. (№ 101/102). – С. 18–19.

37. Мазуренко, С. "Академія має величезний потенціал, і національний інтерес України в тому, щоб його реалізувати" : інтерв'ю із академіком Національної академії наук України Анатолієм Загороднім / С. Мазуренко // Урядовий кур'єр. – 2021. – 13 серп. (№ 156). – С. 3.

38. "Молодий вчений року" // Освіта України. – 2021. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 4.

Відбулося засідання Спілки Рад молодих вчених. Обговорювали, як стати номінантом щорічного Всеукраїнського конкурсу "Молодий вчений року".

39. Наш флагман – в Україні // Освіта України. – 2021. – 11 жовт. (№ 39). – С. 2.

Україна купила потужний британський криголам James Clark Ross, на якому зможе проводити океанографічні дослідження, вивчати зміни клімату у полярних регіонах, а також доправляти на станцію "Академік Вернадський" щорічні експедиції.

40. Олійник В. Чи дотримуються прав в освіті? / В. Олійник // Освіта України. – 2021. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 1, 8–9.

41. Оприлюднено список претендентів // Освіта України. – 2021. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 2.

Міністерство освіти і науки України оприлюднило список осіб, які своєчасно подали необхідні документи для участі в конкурсі щодо обрання членів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Серед учасників конкурсу – 293 особи.

42. Право на відпустку // Освіта України. – 2021. – 23 серп. (№ 32/33). – С. 2.

Уряд відновив право педагогічних працівників навчально-методичних центрів професійно-технічної освіти на щорічну основну відпустку строком у 42 календарні дні.

43. Прийом заявок розпочався // Освіта України. – 2021. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 5.

Розпочався прийом заявок та інформаційних матеріалів від наукових установ, які планують пройти державну атестацію в II півріччі 2021 року.

44. Програма розбудови гуртожитків // Освіта України. – 2021. – 6 верес. (№ 34). – С. 4.

45. Створено громадську раду при Державній службі якості освіти України // Освіта. – 2021. – 14–21 лип. (№ 27/29). – С. 1.

46. Стимули для молодих учених // Освіта України. – 2021. – 13 верес. (№ 35). – С. 4.

47. Сучасні тренди, стратегія і тактика // Освіта України. – 2021. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 10.

48. Хома О. "Продуктивне суспільство може породжувати нові інституції": інтерв'ю із завідувачем кафедри філософії та гуманітарних наук ВНТУ, професором КНУ імені Тараса Шевченка Олегом Хомою / О. Хома ; записала О. Шуткевич // День. - 2021. - 1-2 жовтня (№ 124-125). - С. 14-15.

Про занепад і можливий прорив в українській філософській освіті.

49. Хом'як І. Вища освіта: озираючись у майбутнє / І. Хом'як // Освіта України. – 2021. – 13 верес. (№ 35). – С. 7.

50. Чи позбудемось формалізму? Відкритий лист Міністру освіти і науки України С. Шкарлету // Освіта. – 2021. – 14–21 лип. (№ 27/29). – С. 4–5.

51. Шулікін Д. Нові конкурси і "правила гри" [від Національного фонду досліджень] / Д. Шулікін // Освіта України. – 2021. – 23 серп. (№ 32/33). – С. 7.

52. Шулікін Д. Нацфонд: проблеми і "рецепти" / Д. Шулікін // Освіта України. – 2021. – 12 лип. (№ 26/27). – С. 6–7.

У Комітеті Верховної Ради з питань освіти, науки та інновацій йшлося про зміни у системі управління Національним фондом досліджень.

53. Шулікін Д. Проект держбюджету–2022: що пропонує уряд / Д. Шулікін // Освіта України. – 2021. – 27 верес. (№ 36/37). – С. 5.

54. Шуткевич, О. "Капіталовкладення", що творить майбутнє / О. Шуткевич // День. - 2021. - 9-10 липня (№ 101-102). - С. 6-7.

Історія вищої освіти і науки

55. Сергій Дятленко : «Важливо, щоб громада розуміла: зміни в освіті відбуваються не тому, що так прописано у нормативній базі, а тому що так потрібно для надання якісних освітніх послуг» : інтерв'ю з експертом з освітньої політики Програми «U-LEAD з Європою» Сергієм Дятленком / С. Дятленко ; спілкувався М. Короденко // Освіта України. – 2021. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 6.

56. Кулик Н. Ректор таємного університету / Н. Кулик // Освіта України. – 2021. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 1, 13–15.

Реформування галузі освіти

57. Реформи в освіті [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://rozvytok-osvity.te.ua/reformi-v-osviti/#>, вільний. - Назва з екрана. - Дата публікації : 22.12.2021. - Дата перегляду : 25.12.2021.

58. Реформування галузевих академій // Освіта України. – 2021. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 2.

На засіданні Уряду схвалено розпорядження КМУ "Про затвердження Планів заходів з реформування Національної академії

аграрних наук, Національної академії правових наук, Національної академії педагогічних наук на 2021–2022 роки".

Вступна кампанія - 2021. Умови прийому до ЗВО

59. Виткалов, С. Вступна кампанія 2021: регіональний дискурс / С. Виткалов // День. - 2021. - 6-7 серпня (№ 109-110). - С. 12.

60. Вступ-2022: умови прийому до закладів вищої освіти зареєстровано в Мін'юсті [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://vnz.org.ua/novyny/vstup/11408-vstup-2022-umovy-pryjomu-do-zakladiv-vyschoyi-osvity-zareestrovano-v-minjusti>, вільний. - Назва з екрана. - Дата публікації : 30.11.2021. - Дата перегляду : 11.12.2021.

61. Грамоти двохсот бальникам // Освіта України. – 2021. – 6 верес. (№ 34). – С. 3.

62. Додатковий набір // Освіта України. – 2021. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 2.

Вступники до магістратури на основі бакалавра, які мають результати єдиного вступного іспиту з іноземної мови або успішно складуть спеціально організовану сесію єдиного вступного іспиту, зможуть претендувати на бюджет під час додаткового набору на спеціальності, яким надається особлива підтримка.

63. Запуск – 1 серпня // Освіта України. – 2021. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 5.

З 1 серпня розпочинається запуск Єдиної міжвідомчої інформаційної системи щодо набору іноземних вступників до закладів вищої освіти.

64. Коваль, Л. Охочих навчатися в Україні дедалі більше / Л. Коваль // Урядовий кур'єр. - 2021. - 4 листопада (№ 212). - С. 1, 3.

Під час вступної кампанії-2021 до вишів України вступило понад 2000 абітурієнтів з окупованих територій.

65. Ковальський, В. Вступна кампанія - 2021: юристи знову попереду серед гуманітарних спеціальностей / В. Ковальський // Юридичний вісник України. - 2021. - 30 липня - 5 серпня (№ 30). - С. 1, 3.

66. Колегія МОН обговорила результати вступної кампанії до закладів вищої освіти [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://vnz.org.ua/novyny/podiyi/11410-kolegija-mon-obgovoryla-rezultaty-vstupnoyi-kampaniyi-do-zakladiv-vyschoyi-osvity>, вільний. - Назва з екрана. - Дата публікації : 09.12.2021. - Дата перегляду : 10.12.2021.

67. Малолеткова О. Вступна кампанія – 2021 / О. Малолеткова // Урядовий кур'єр. – 2021. – 30 черв. (№ 123). – С. 1–2.

Роз'яснення про що варто знати тим, хто хоче вчитися на бюджеті та контракті.

68. На бюджеті – у приватному ЗВО // Освіта України. – 2021. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 5.

Цього року вперше закладам вищої освіти приватної форми власності було надано можливість брати участь у розподілі місць державного замовлення. 43 вступники, які отримали рекомендації на бюджет, зможуть навчатися у приватних закладах вищої освіти.

69. Основна сесія ЗНО-2022 відбудеться з 23 травня до 17 червня [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://vnz.org.ua/novyny/vstup/11406-osnovna-sesija-zno-2022-vidbudetsja-z-23-travnja-do-17-červnja>, вільний. - Назва з екрана. - Дата публікації : 05.11.2021. - Дата перегляду : 01.12.2021.

70. Перші підсумки [вступної кампанії 2021 року] // Освіта України. – 2021. – 23 серп. (№ 32/33). – С. 4.

71. Поріг: склав \ не склав єдине фахове вступне випробування // Освіта. – 2021. – 14–21 лип. (№ 27/29). – С. 2.

72. Результати моніторингу вступної кампанії 2021 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://sqe.gov.ua/rezultati-monitoringu-vstupnoi-kam/>, вільний. - Назва з екрана. - Дата публікації : 01.11.2021. - Дата перегляду : 10.11.2021.

73. Сергій Шкарлет розповів про основні результати вступної кампанії 2021 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу :

<https://www.kmu.gov.ua/news/sergij-shkarlet-rozpoviv-pro-osnovni-rezultati-vstupnoi-kampaniyi-2021-roku>, вільний. - Назва з екрана. -

Дата публікації : 17.08.2021. - Дата перегляду : 17.09.2021.

74. Смілянська А. Студентські лави поповнили майже 60 тисяч першокурсників / А. Смілянська // *Голос України*. –2021. – 12 серп. (№ 152). – С. 1, 16.

Переведення на вакантні місця держзамовлення триватиме до 19 серпня. У рейтингу закладів вищої освіти за кількістю зарахованих на бюджет перше місце посідає Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського (3 911 осіб), друге – КНУ імені Тараса Шевченка – (3 066 осіб).

75. Хроніка вступної кампанії // *Освіта України*. – 2021. – 26 лип.(№ 28/29). – С. 2.

76. Шулікін, Д. Ньюанси вступної кампанії – 2021 / Д. Шулікін // *Освіта України*. – 2021. – 28 черв. (№ 24/25). – С. 6–7.

Міжнародна співпраця ЗВО

77. Керівництво УГСП вирушило в міні-тур академічної мобільності – заклад уже збагатився новим договором про співпрацю [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://uhsp.edu.ua/2021/12/15/kerivnyctvo-ugsp-vyrushylo-v-mini-tur-akademichnoyi-mobilnosti-zaklad-uzhe-zbagatyvsya-novym-dogovorom-p>, вільний. - Назва з екрана. - Дата публікації : 15.12.2021. - Дата перегляду : 17.12.2021.

Університет Григорія Сковороди в Переяславі є відкритим до співпраці і різномірного навчально-наукового приятелювання з українськими та міжнародними закладами вищої освіти, науковими установами, державними та громадськими інституціями.

78. Смирнова, К. Навчання іноземців в університеті / К. Смирнова // *Голос України*. - 2021. - 2 липня (№ 122) . - С. 8.

79. Яновський, С. До абітурієнтів ректор і за кордон поїде / С. Яновський // *Голос України*. - 2021. - 23 липня (№ 137). - С. 10.

За програмами подвійних дипломів Поморська академія вісім років приймає на навчання студентів ХДУ.

80. Найпрестижніша премія – визначним здобуткам // Освіта України. – 2021. – 18 жовт. (№ 40/41). – С. 8.

Щодо цього річного вручення Нобелівської премії.

81. Премія миру // Освіта України. – 2021. – 18 жовт. (№ 40/41). – С. 9.

Університетські рейтинги і перемоги

82. Два українські університети потрапили до рейтингу найкращих за можливостями працевлаштування випускників [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://vnz.org.ua/novyny/podiyi/11395-dva-ukrayinski-universytety-potrapyly-do-rejtyngu-najkraschyh-za-mozhlyvostjamy-prat>, вільний. - Назва з екрана. - Дата публікації : 24.09.2021. - Дата перегляду : 27.10.2021.

83. Консолідований рейтинг вишів України 2021 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://osvita.ua/vnz/rating/51741/>, вільний. - Назва з екрана. - Дата публікації : 27.12.2021. - Дата перегляду : 27.12.2021.

84. Найпопулярніший ВНЗ – імені Тараса Шевченка // Урядовий кур'єр. – 2021. – 27 лип. (№ 143). – С. 2.

85. Оприлюднений рейтинг вишів «ТОП-200 Україна 2021» [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://osvita.ua/vnz/rating/82821/>, вільний. - Назва з екрана. - Дата публікації : 27.12.2021. - Дата перегляду : 27.12.2021.

86. Орієнтація на кар'єру // Освіта України. – 2021. – 4 жовт. (№ 38). – С. 5.

Міжнародне аналітичне агентство в галузі вищої освіти QS Quacquarelli Symonds оприлюднило рейтинг найкращих університетів світу за можливостями працевлаштування випускників QS 2022 року – QS

Graduate Employability Rankings 2022 – незалежний перелік найкращих навчальних закладів світу для студентів, орієнтованих на кар'єрні досягнення. До рейтингу увійшли Київський національний університет імені Тараса Шевченка, який посів позицію в діапазоні 301-500, та Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського", який вперше увійшов до рейтингу, дебютувавши в діапазоні 501+.

87. Сорока В. Не розбиратись у технологіях – означає відсікати себе від сучасності / В. Сорока // Освіта України. – 2021. – 11 жовт. (№ 39). – С. 8–9. 175.

88. 41 вітчизняний виш з України потрапив до рейтингу кращих університетів Європи та Середньої Азії [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://vnz.org.ua/novyny/podiyi/11416-41-vitchyznjanuj-vysh-z-ukrayiny-potrapyv-do-rejtyngu-kraschyh-universytetiv-evropy->, вільний. - Назва з екрана. - Дата публікації : 15.12.2021. - Дата перегляду : 27.12.2021.

Діяльність університетів України

89. Безпекова технологія // Освіта України. – 2021. – 23 серп.(№ 32/33). – С. 3.

Студенти кафедри систем штучного інтелекту в НУ "Львівська Політехніка" створили прототип системи безпеки, що відрізняє живу людину від підставленого фото- чи відеозображення.

90. Від розробки до комерціалізації // Освіта України. –2021. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 4.

В освітньо-науковому просторі Київського академічного університету МОН та НАН України відбулася урочиста церемонія створення Асоціації академічного співробітництва "Академ.Сіті" та підписання меморандуму науковими установами НАН України.

91. Гаврилишин І. Талановитий керівник, вчений і педагог : з нагоди 65-річчя ректора Київського національного університету

технологій та дизайну, доктора економічних наук, професора, академіка Івана Грищенка / І. Гаврилишин // *Голос України*. - 2021. - 11 листопада (№ 213). - С. 18.

92. За дуальною формою // *Освіта України*. – 2021. – 26 лип.(№ 28/29). – С. 3.

Компанія SoftServe спільно з Львівським національним університетом ім. І. Франка наближають систему освіти до потреб випускників та ринку праці. З вересня в закладі стартують унікальні програми з дуальною формою навчання, в межах яких студенти навчатимуться та працюватимуть одночасно.

93. Інфраструктура для студентів (Луцький національний технічний університет) // *Освіта України*. –2021. – 27 верес. (№ 36/37). – С. 3.

94. Квантовий тренд майбутнього // *Освіта України*. –2021. – 4 жовт. (№ 38). – С. 4.

SoftServe та ЛНУ ім. І. Франка запускають першу в Україні бакалаврську програму з квантового програмування.

95. Корпоративні стипендії // *Освіта України*. – 2021. – 9 серп.(№ 30/31). – С. 3.

З 2022 року кращі студенти кафедри гідравлічних машин НТУ "ХПІ" зможуть отримувати корпоративну стипендію харківської групи компаній "Моторімпекс". Відбір стипендіатів будуть проводити представники фірми на основі інформації про успішність в ХПІ. Крім того, в рамках програми, передбачається працевлаштування та стажування студентів кафедри на підприємстві.

96. Костюченко О. Максимально відчутти атмосферу і час / О. Костюченко // *День*. - 2021. - 13-14 серпня (№ 111-112). - С. 19.

Про історію Острозької академії розкажуть у оновленому форматі.

97. Костюченко, О. Острозька академія: 445 років вищої освіти / О. Костюченко // *Голос України*. - 2021. - 3 листопада (№ 207). - С. 12.

З нагоди 445-річчя з моменту заснування першого закладу вищої освіти Східної Європи - Острозької слов'яно-греко-латинської академії у виші оновлено експозицію Музею історії Острозької академії та проведено форум "Університетські музеї: виклики ХХІ століття".

98. Курило В. Сто років: історія становлення та розвитку / В. Курило // Освіта України. – 2021. – 13 верес. (№ 35). – С. 6.

99. Лабораторія для студентів і підприємств [у Центрально-українському національному технічному університеті] // Освіта України. – 2021. – 4 жовт. (№ 38). – С. 4.

У Центрально-українському національному технічному університеті відкрили лабораторію та "Експертний центр", створені на грант у розмірі 17,5 тисяч євро проекту Європейського Союзу ЕРАЗМУС+. Встановлено найкраще сучасне обладнання, яке тільки можна було придбати. Агропідприємства області зможуть замовити тут безкоштовні дослідження в рамках програми ЕРАЗМУС+.

100. Мацибок-Стародуб Н. Марафон відповідальності / Н. Мацибок-Стародуб // Освіта. – 2021. – 2–9 черв. (№ 22/24). – С. 3.

Студенти й працівники Київського національного університету імені Тараса Шевченка долучилися до щорічної ініціативи Фонду родини Богдана Гаврилишина – флешмобу "Марафон відповідальності".

101. "Ми повернемося у наші корпуси в Луганську.." // Освіта України. – 2021. – 4 жовт. (№ 38). – С. 4.

Луганському національному університету імені Тараса Шевченка виповнилося 100 років від дня заснування.

102. "Могилянка" знову не обрала президента // Освіта України. – 2021. – 4 жовт. (№ 38). – С. 4.

Результати другого туру виборів президента НаУКМА 2021 р. Підсумки голосування: Олександра Гуменна – 228 голосів (48.8%); Сергій Квіт – 214 голосів (45.8%). Жодна кандидатура не набрала більше 50% голосів від тих, хто проголосував. Отже, згодом будуть призначені нові вибори.

103. Черговий конкурс // Освіта України. – 2021. – 11 жовт. (№ 39). – С. 6.

104. Ніколаєнко С. "Їжте сало, їжте хліб - і вступайте всі в НУБіП!": інтерв'ю з доктором педагогічних наук, академіком НАПН України, екс-міністром освіти і науки України, ректором НУБіП Станіславом Ніколаєнком / С. Ніколаєнко // *Голос України*. - 2021. - 16 липня (№ 132) . - С. 10.

105. Нове наукове перезавантаження // Освіта України. –2021. – 11 жовт. (№ 39). – С. 12.

Економічний факультет КНУ імені Тараса Шевченка організував масштабну наукову подію – Міжнародний економічний форум EFVM 2.0 "Зміни. Адаптація. Нова економіка".

106. Нові можливості для студентів і викладачів // Освіта України. – 2021. – 11 жовт. (№ 39). – С. 6.

Академічний обмін, спільне викладання гуманітарних, природничих, технічних та соціально-економічних дисциплін, розширення вибору науково-методичних та періодичних видань - такі можливості для студентів передбачаються договором про співробітництво між Дніпровським національним університетом імені Олеся Гончара й Університетом митної справи і фінансів, який підписали ці університети.

107. Новий комплекс у КНУ // Освіта України. – 2021. – 12 лип.(№ 26/27). – С. 5.

Акт приймання-передачі цілісного майнового комплексу Національної академії державного управління при Президентові України до управління КНУ імені Тараса Шевченка підписано. Відтак 1 липня до складу новоствореного Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби КНУ перейшли 296 співробітників НАДУ.

108. Петрушенко М. Університет тримається на лінії вогню / М. Петрушенко // *Голос України*. - 2021. - 30 липня (№ 142). - С. 9.

Міжнародні експерти внесли Київський національний університет технологій та дизайну за вироби екіпірування силових структур до ТОП-100 світу найкращих дизайнерських шкіл.

109. План заходів затверджено [з реалізації Концепції проєкту "Президентський університет"] // Освіта України. – 2021. – 6 верес. (№ 34). – С. 2.

110. Послуги для громади // Освіта України. – 2021. – 13 верес. (№ 35). – С. 3.

Звенигородський освітній центр Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького розпочав свою роботу.

111. Про забудову, педагогів-пенсіонерів і підтримку галузі // Освіта України. – 2021. – 18 жовт. (№ 40/41). – С. 5.

Питання забудови території Національного авіаційного університету, реалізація норм законодавства щодо переведення педагогів-пенсіонерів на роботу за строковими договорами, а також низка законопроєктів – таким був порядок денний чергового засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

112. Реконструкція вишу // Освіта України. – 2021. – 23 серп. (№ 32/33). – С. 3.

Центрально-український державний педагогічний університет ім. В. Винниченка отримає фінансування для двох проєктів з реконструкції вишу.

113. Рибальченко В. Хто приїде до нас навчатися? / В. Рибальченко // Голос України. - 2021. - 17 грудня (№ 241). - С. 4.

Про практичний досвід провідних дніпровських вишів із залучення іноземних студентів на навчання у них.

114. Розробки для війська // Освіта України. – 2021. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 3.

Голова Полтавської облдержадміністрації Олег Синегубов та ректор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого підписали Меморандум про співпрацю.

115. Семінар для айтишників // Освіта України. – 2021. – 11 жовт. (№ 39). – С. 6.

У рамках проекту "Стартап-школа "Sikorsky Challenge" у Донецькому національному технічному університеті проведено семінар для представників ІТ-сектора Покровська.

116. Собко, І. Про виклики університетських музеїв / І. Собко // День. - 2021. - 29-30 жовтня (№ 133-134). - С. 18.

117. Співпраця в ІТ-сфері // Освіта України. – 2021. – 13 верес. (№ 35). – С. 3.

"...керівництво та провідні ІТ-спеціалісти НТУ "Дніпровська політехніка" зустрілися з представниками ІТ-компанії SoftServe і підписали Меморандум про співпрацю. Документ передбачає дуальні програми, розвиток наукових і проєктних досліджень.

118. Уайт Ч. "Забезпечити нове покоління лідерів, яке буде служити своїй країні" : інтерв'ю з професором християнської історії в Університеті Спрінг Арбор (США) Чарльзом Уайтом / Ч. Уайт ; розмову вів О. Костюченко // День. – 2021. – 16–17 лип. (№ 103/104). – С. 9.

Професор християнської історії в Університеті Спрінг Арбор (Spring Arbor University) у Мічигані, США Чарльз Уайт – про враження від України та студентства Острога.

119. Удосконалення статуту // Освіта України. – 2021. – 9 серп.(№ 30/31). – С. 5.

В Київському національному університеті імені Тараса Шевченка відбулися Загальні збори Спільки ректорів вищих навчальних закладів України. На порядок денний були винесені питання про внесення змін до Статуту Організації та вибори Президії у відповідності до нової редакції Статуту та інші питання.

120. Український слід у світовому досягненні // Освіта України. – 2021. – 18 жовт. (№ 40/41). – С. 1, 8.

Директор інституту високих технологій професор Ігор Комаров і професор кафедри органічної хімії хімічного факультету Олександр

Григоренко - науковці-хіміки КНУ імені Тараса Шевченка стали першими і наразі єдиними в Україні співавторами нобелівського лауреата.

121. Упровадження енергоменеджменту // Освіта України. – 2021. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 3.

Фахівці Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу розробили комплект документів для впровадження системи енергетичного менеджменту в громадських будівлях, зокрема – в закладах вищої освіти.

122. Черниш О. У Житомирській політехніці навчаються студенти з дев'ятнадцяти країн : інтерв'ю із завідувачкою Центру довузівської освіти та роботи з іноземними студентами Державного університету "Житомирська Політехніка", кандидатом філологічних наук Оксаною Черниш / О. Черниш; розмову вела Л. Лобачова // *Голос України*. – 2021. – 9 лип. (№ 127). – С. 9.

123. Школа НАТО // Освіта України. – 2021. – 11 жовт. (№ 39). – С. 6.

У Конгрес-центрі Сумського державного університету проведено освітню школу "НАТО–2030: можливості, загрози та співпраця", яку організував Центр дослідження регіональної безпеки СумДУ за підтримки Центру інформації та документації НАТО в Україні.

124. Шуткевич, О. Топ-традиції Острозької академії / О. Шуткевич // *День*. - 2021. - 2-3 липня (№ 99-100). - С. 8-9.

Академія щороку потрапляє в ТОП українських вишів. У ній немає корупції, а традиції шанують, бережуть, відтворюють.

125. Юридичний меморандум [підписав Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого] // Освіта України. – 2021. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 3.

Голова Полтавської облдержадміністрації Олег Синегубов та ректор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого підписали Меморандум про співпрацю.

126. "Ядерна" співпраця // Освіта України. – 2021. – 27 верес. (№ 36/37). – С. 3.

Інновації та проєкти ЗВО

127. Інноваційний кампус // Освіта України. – 2021. – 27 верес. (№ 36/37). – С. 3.

128. Лісова, Л. Як навчатися без бар'єрів / Л. Лісова // Голос України. - 2021. - 20 липня (№ 134). - С. 6.

В Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини напрацьовано інновації з вирішення проблемних питань інклюзивного навчання.

129. Лиховид І. Наука в дії / І. Лиховид // День. – 2021. – 26–27 лист. (№ 141/142). – С. 18–19.

Про кілька проєктів, які підтримав Національний фонд досліджень як проривні та надважливі.

Вища освіта під час пандемії COVID-19

130. Карантин, дистанційка, вакцинація: що знати про роботу закладів освіти [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://www.pedrada.com.ua/article/2869-novyj-navchalnyi-rik-2021>, вільний. - Назва з екрана. - Дата публікації : 27.10.2021. - Дата перегляду : 20.12.2021.

131. Освіта в умовах пандемії у 2020/2021 році: аналіз проблем і наслідків [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://cedos.org.ua/researches/osvita-v-umovah-pandemiyi-analiz-problem-i-naslidkiv/>, вільний. - Назва з екрана. - Дата публікації : 25.08.2021. - Дата перегляду : 12.09.2021.

132. Освіта в умовах пандемії COVID – 19: Сергій Шкарлет взяв участь у глобальній зустрічі ЮНЕСКО з освіти [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua/news/osvita-v-umovah-pandemiyi-covid-19-sergij-shkarlet-vzyav-uchast-u-globalnij-zustrichi-yunesko-z-osviti>,

вільний. - Назва з екрана. - Дата публікації : 13.07.2021. - Дата перегляду : 02.10.2021.

Вища освіта за кордоном

133. . "Омикрон" суттєво знижує рівень антитіл після вакцин Pfizer і AstraZeneca – Оксфордський університет [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zn.ua/WORLD/omikron-sushchestvenno-snizhaet-uroven-antitel-posle-vaktsin-pfizer-i-astrazeneca-oxsfordskij-universitet.html>, вільний. - Назва з екрана. - Дата публікації : 27.12.2021. - Дата перегляду : 27.12.2021.

Учені Оксфордського університету вважають, що додаткова вакцинація допоможе підвищити імунітет людського організму проти нового штаму коронавірусу.

134. **Освіта** за кордоном [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://osvita.ua/abroad/> , вільний. - Назва з екрана. - Дата публікації : 27.12.2021. - Дата перегляду : 27.12.2021.

135. У будівлі Річкового вокзалу в США відкриється Київський кампус Американського університету: як він виглядатиме [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://budport.com.ua/news/23107-u-budivli-richkovogo-vokzalu-v-ssha-vidkriyetsya-kijvskiy-kampus-amerikanskogo-universitetu-yak-vin-viglyadatime-foto>, вільний. - Назва з екрана. - Дата публікації : 27.12.2021. - Дата перегляду : 27.12.2021.

Київський кампус Американського університету відкриють у 2022 році. До реалізації проекту залучили американських та українських інвесторів.

136. Університет Гонконга показав мікрофотографію нового штамма «омикрон» [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://expert.in.ua/novosti/zdorove/15122021-universitet-gonkonga-pokazal-mikrofotografiyu-novogo-shtamma-omikron/>, вільний. - Назва з екрана. - Дата публікації : 27.12.2021. - Дата перегляду : 27.12.2021.

Іменний покажчик:

- Андрущенко, В. 33
Бабак С. 27
Виткалов С. 59
Гаврилишин І. 91, 100
Григоренко О. 120
Грищенко І. 91
Гуменна О. 102
Дятленко С. 55
Загородній А. 37
Квіт С. 32, 102
Коваль Л. 64
Ковальський В. 65
Комаров І. 120
Короденко М. 55
Корольова Г. 33, 34
Костюченко О. 96, 97, 118
Кулик Н. 56
Курило В. 98
Кушнір Б. 35
Лиховид І. 36, 129
Лісова Л. 128
Лобачова Л. 122
Мазуренко С. 37
Малолеткова О. 67
Мацибок-Стародуб Н. 100
Ніколаєнко С. 104
Олійник В. 40
Петрушенко М. 108
Рибальченко В. 113
Синегубов О. 114, 125
Смирнова К. 78
Смілянська А. 74
Собко І. 116
Сорока В. 87
Спрінг А. 118
Уайт Ч. 118
Хом'як І. 49
Хома О. 48
Черниш О. 122
Шкарлет С. 50, 73, 132
Шулікін Д. 32, 51, 52, 53, 76
Шуткевич О. 48, 54, 124
Яновський С. 79